

โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง

ความเป็นมา

รัฐบาลมีนโยบายสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมตามแนวคลองลาดพร้าวและคลองเปรมประชากร กรุงเทพมหานคร โดยมีระยะเวลาดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2561 โครงการดังกล่าวมีผลกระทบกับชุมชนที่อยู่อาศัยริมคลองจำนวนมาก คณะรัฐมนตรีจึงให้ความเห็นชอบโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยริมคลองเมื่อเดือนมีนาคม 2559 เพื่อลดผลกระทบและยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนริมคลอง โดยมอบหมายให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รับผิดชอบโครงการดังกล่าว ในการดำเนินการพัฒนาที่อยู่อาศัยโดยองค์กรชุมชนเป็นแกนหลัก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแก้ไขปัญหาการรुकล้ำของชุมชนริมคลองและพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยมีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและสิ่งแวดล้อมที่ดี มีรูปแบบสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความสามารถในการใช้จ่ายของคนในชุมชน สร้างความมั่นคงและสิทธิการครอบครองที่ดินและที่อยู่อาศัยของชุมชน
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์และวางระบบของคนในชุมชนใหม่ นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งจัดการตนเองได้
3. เพื่อสนับสนุนให้เกิดแผนและทิศทางการพัฒนาชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สวัสดิการ กายภาพ สิ่งแวดล้อม มีการออมทรัพย์เพื่อการสร้างทุนของชุมชน และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชน ประชาสังคม และองค์กรท้องถิ่น อย่างกว้างขวาง
4. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนริมคลอง ที่สอดคล้องกับการพัฒนาคลองตามวิถีดั้งเดิมของคนไทยริมคลอง

กลุ่มเป้าหมาย

- ครีวเรือนริมคลองลาดพร้าว และคลองเปรมประชากร
- จำนวน 74 ชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ

- พ.ศ. 2559-2561

รูปแบบการพัฒนาที่อยู่อาศัย

1

รูปแบบการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่มีหลักการสำคัญในการจัดการร่วมกันของชุมชนเป็นระบบจัดการร่วมในรูปแบบของสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่ใกล้เคียงกัน มีการขยับบ้านเรือน/แบ่งปันการใช้ที่ดินที่รูกล้ำคลองขึ้นมาจัดระเบียบร่วมกัน

2

มีรูปแบบการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่หลากหลายได้แก่

- 1) การก่อสร้าง/ปรับปรุงในที่ดินเดิม มีการเช่าที่ดินร่วมกัน จัดระเบียบการอยู่อาศัยเพื่อรองรับครัวเรือนที่รูกล้ำคลอง
- 2) การสร้างชุมชนในที่ดินใหม่ ที่ชุมชนจะจัดการที่อยู่อาศัยร่วมกัน ในลักษณะการซื้อหรือเช่าที่ดิน และปลูกสร้างที่พักอาศัยร่วมกันในกรณีที่ไม่สามารถปรับปรุงในที่ดินเดิมได้
- 3) การเช่าซื้ออาคารในโครงการที่มีอยู่แล้ว เช่น โครงการบ้านเอื้ออาทร หรือโครงการที่พักอาศัยของหน่วยงานอื่นๆ

กระบวนการทำงานในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง

การสนับสนุนงบประมาณโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ครม.

1. งบประมาณระบบสาธารณูปโภค	สนับสนุนการพัฒนาสาธารณูปโภค	50,000 บาท
2. งบอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย	ซ่อมแซมปรับปรุงบ้าน สมทบในการปลูกสร้างบ้าน สมทบซื้อที่ดิน	25,000 บาท
3. งบช่วยเหลือแบ่งเบาภาระผู้ได้รับผลกระทบ	- ปลูกสร้างที่พักอาศัยชั่วคราว ค่าเช่าที่พัก ระหว่างการปลูกสร้าง บ้านถาวร ครัวเรือนละ 18,000 บาท (เฉลี่ย 6 เดือนๆ ละ 3,000 บาท) - งบช่วยเหลือแบ่งเบาภาระผู้ได้รับผลกระทบ ครัวเรือนละ 54,000 บาท - งบในการรื้อถอนที่อยู่อาศัยเดิม เตรียมที่ดิน งบขนย้ายสิ่งของ/อุปกรณ์ค่าขนส่งวัสดุเข้าพื้นที่ก่อสร้าง - งบจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียรายครัวเรือน/ค่าก่อสร้างฐานรากเพิ่ม - งบช่วยเหลือลดภาระหนี้สินในการกู้เงินสร้างบ้าน - อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามที่คณะอนุกรรมการเห็นชอบ	72,000 บาท
4. งบบริหารจัดการ	สนับสนุนการทำงานในชุมชนและภาคี หน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนชุมชน	50,000 - 500,000 บาท/ชุมชน
5. งบสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	กู้ยืมเพื่อปลูกสร้างบ้านบนที่เช่าหรือซื้อที่ดินและปลูกสร้างบ้าน (อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 4 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 20 ปี) - กรณีปลูกสร้างบ้านในที่เช่า - กรณีซื้อที่ดิน และปลูกสร้างบ้าน	ไม่เกิน 330,000 บาท ไม่เกิน 360,000 บาท

พช. - CODI
จัดทำโดย

ศูนย์ปฏิบัติการที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง(สปก.ทชค)
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
912 ถนนมิตรภาพ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
โทร. 0-2378-8300 โทรสาร 0-2378-8321
WEBSITE : www.codi.or.th E-mail : codi@codi.or.th